

Општа посланица "Источним архијерејским престолима" (866.)

У В О Д

Разлог због којег је изашла општа посланица, али и почетак раскола између Источне и Западне цркве дао је римски папа Никола I, који, као што је познато, због тога што је намеравао да своје новотарије протури новоствореној од стране Византије Бугарској цркви. Истовремено покушао је да се умеша у спор између Фотија и Игњатија који се тада дешавао да би од старина самосталној Источној цркви протурио латинске новотарије и папско монархистичко првенство власти, које је засновао на "лажно - исидорове" декреталије и такозвано "дар Константина". Стварно папа Никола I прво је послао у православну Бугарску, против канонско, латинских клирика који су истерали оне који су се тамо налазили уз помоћ властодржаца Бугара, грчке православне клирике, нарушили православну традицију и учење и саму Православну католичанску цркву лажно говорећи против православних Грка. Намерили су да латинизирају православну Бугарску и остале словенске земље, увођењем нових догмата и предања, који се набрајају у Фотијевој општој посланици.

Године 866. свети Фотије послао је источним патријарсима својеручну посланицу у којој објављује новотарије и против канонска дела Рима и његовог папе Николе I, и позива их на општи Сабор. Он, се заиста и десио јула-августа следеће године 867. у Константинопољу под председништвом патријарха Фотија и присутних посланика патријарха александријског, антиохијског и јерусалимског и многобројних епископа и других клирика као и цара Михајла и сацарствујућег Василија Македонца. Сабор у

Константинопољу осудио је латинске новотарије и друга учења, као и папу Николу I и оне који се са њим слажу као и његове посланике у Бугарској обзнањујући им свргнуће и анатему.

Осуда и целокупно одбрањено стање коме је Фотије допринео а против папе Николе било из разлога што је папа хтео да овлада православним Истоком и покушај да кривотвори православно веру, а посебно свети символ, као и избацивање старог предања, као и латинизирање Бугара и других православних земаља. Овом забуном успео је да удаљи од Источне цркве оно што се касније десило у Западној цркви. У Западној цркви стара синодска и демократска пуноћа Цркве замењена је папском монархијом а исто тако увођени су и нови латински догмати и предања, као што је првенство, непогрешивост, *Filioque*, опроштај греха, пургаторијум и друге новотарије у светим тајнама и служењу.

Први пут тада православни Грци у Византији сазнали су да папини људи послати у Бугарску увели су непризнате новотарије и друга учења која су уздрмала новокрштене православне Бугаре, проповедајући неважећим неким тајнама, јер су оне вршене од ожењених грчких јереја. Имали су намеру да уведу попут манихеја безбрачни клир и раскид брака већ ожењених свештеника. Такође, сматраше неважећом свету тајну миропомазања, јер је вршена са стране свештеника, а не епископа, како је на Западу било.

Најгоре од свега што је саблазнило православље и окарактерисано је као јерес беше увођење у символ вере *Filioque*, који је Фотије објавио у општој посланици православним патријарсима и целокупном источном свету, јер уведоше двоначалство у једноначалној Тројици и претворили једноначалство у двобожаство.

Друге новотарије које су уведене у Бугарској беше разрешење у првој недељи Велике четрдесетнице на млеко, сир и јаја, и наметнуше пост у суботу и друге намете као и замене што се поста тиче, у складу са латинским обичајима. У све то додају се још две разлике: папско првенство које му даје право да влада у свим цквама одакле произилазе и два напада папе Николе на друге цркве. Осим тога, Рим је напустио предање старе цркве и наравно она предања у области догми.

Горе наведене латинске новотарије свечано су објављене од стране патријарха Фотија својеручном посланицом. И због тога што се она односи на раскол Римске цркве од Једне свете, ка-

толичанске и апостолске православне цркве окарактерисали смо је као текст православног симбола.¹

На крају овог кратког увода, желео бих да се захвалим на стручној помоћи, проректору Ксантске Богословије господину Софоклису Токатлидису, јереју о. Душану Бурсаћу и ђакону др Радомиру Поповићу.

1) Посланица се налази у Кодексу 204 ф. 1-13 библиотеке метоха Светог Гроба у Константинопољу.

ОКРУЖНА ПОСЛАНИЦА

послата архијерејским престолима Истока, мислим на
Александријску и остале,
у којој истражује анализу неколико поглавља и како не треба да
кажемо да Свети Дух исходи од Оца и од Сина него само од Оца

ТЕКСТ

1) Незасит, као што изгледа, злу кушаћ, нити престао да проналази и мудрује у злу, оно које је од почетка стварања човека смислио против људског рода; али са мноштвом превара пре очовечења Христа води човека на непријатељска и незаконита дела, пресеца га од послушности према Богу, од којих дела и тиранију против њега систематски је уобличио и после тих није престао са мноштвом обмана и превара да побеђује и одвлачи оне који га слушају. Одавде су произашли *Симонијци*, *Маркионијци* и *Монџанисци*, *Манихејци*, и тако се умножише богате и многоглаве богоборачке јереси. Отуда произађоше *Арије*, *Македоније* и *Несџорије* и *Евџихије* и *Диоскор* и све остало неблагочешће, против којих се сакупише седам светих и Васељенских сабора где се скупи мноштво помесних светих и богоносних отаца, искорењујући за увек зле штеточине ножем Светог Духа и припремише клијање чистог црквеног семена.

2) И кад беху истерани из наше средине и предани тишини и забраву гајена је добра и дубока нада благочествим и да се никада не појаве проналазачи нових измишљотина и јеретичких неблагочешћа којим их искушава зли, кад се окренуше против њега одлуке (васељенских сабора); нити да се поново нађу неки заштитници, и првоборци оних који су мислили да личе на њих видећи уништење и патње оних који су зачетници јереси. Са тим надама одморише се благочестиво учење и наравно у царствујућем граду, у којем су исправљена многа безнађа, са помоћу Божјом, и многи језици одбацише претходну одвратност, научише да певају заједно са нама заједничког Творца и Градитеља свега; и Цариград као да бејаше једно високо уздигнуто место из кога извираше чиста вода благочешћа, која тече по свим крајевима Васељене и као реке које заливају догмама душе који се тамо налазе, које иако је прошло много времена од како су се осушиле од неблагочестивих догмата или запалиоца јереси и посташе пуне и бесплодне, јер примише кишу учења, и посташе плодносни добродетељи Христови, зато и становници ерменије који беше побеђени од јереси Јаковита и кад примише право

учење Цркве, и кад се сабра многољудни Свети Васељенски халкидонски сабор, ојачаше да избаце дугогодишњу обману снагом ваших благослова; и служи данас земља Јермена чисто и православно хришћанску службу, проклињући Евтихија и Севера и Диоскора и оне који каменују благочешће, Петра и Јулијана из Аликарне и многосемено расејање њихово и оно што је мука Православној Источној цркви она поставља у неразрешиве свезе анатеме.

3) Наравно и бугарски народ, варварски, мрзители Христа са благом припитомљеношћу пришли су богопознању одбацивши демонизам и настраности из њихових веровања и одбацивши обману у склоности ка идолима као и застрашеност од свега што их окружује, примише неочекивани дар хришћанске вере.

4) Какво зло и сујеврје и безбожничко дело се десило? Зато и ова прича, која је јеванђељска подлога, претвара се у жалост, добра воља и радост претцарају се у жалост и сузе. Јер пре него што испуни тај народ две године у правој хришћанској вери, одвратни и неблагочестиви људи (јер како би их неко могао да окарактерише благочестивим), људи који изађоше из таме (зато што су рођени на Западу); напротив како да испричам остатак? Они нападоше против новоствореног у благочестивом народу, као муња или земљотрес или велики град, и да то поједноставим као дивља свиња рашчепише и уништили су виноград Господњи, љубљеног и новоствореног и ногама и зубима, значи учењем поквареног живота, и трулих догмата, што већом смелошћу. Јер размишља се свом вештином да их разделе од правих и чистих догмата и од савршене хришћанске вере и да им промене веру.

5) У самом почетку научише их незаконито да посте суботом; могуће је да један мали преступ у предању заврши занемаривањем целог догмата. После су одбацили прву недељу поста и другог поста, што повлачи и употребу млека, сира и прождрљивост на осталу храну, после тога прошири се пут преступа и удаљише их од правог и зарског пута, и наравно презвитере који су се разликовали од осталих законским браком, показиваше им много неударних девојака и жена које су подизале децу без законских очева, те успеше да их огаде и окрену од истинитих Божијих свештеника, сејући у њима семе манихејске јереси и уништавајући им душе које су тек почеле да клијају семеном благочешћа, са семеном штеточина.

6) Још се не двоумише да поново миропомажу оне који примише миропомажење од презвитера, признајући себе за епископе и лажно говорећи без срамоте да је неважећа миропомазање презвитера те свршава се без циља.

7) Постоји ли неко до чијих ушију није стигла таква неразумност на коју се нису двоумили да се дрзну јеретици, дакле, да се поново миропомазују они који су већ једном били помазани светим миром и да безобразно исмевају надприродне и Божанске тајне? И то сматрају мудрошћу као истински непознаваоци као што и јесу; Значи, имају необориво мишљење да није дозвољено свештеницима да освећују крштене светим миром; Кажу да је то само архијерејима дозвољено. Одакле произилази овакав закон? Ко је законодавац? Који од апостола? Ко од отаца? Можда је закон Васељенских сабора? Где и кад постаде? Од којих је изгласан и подржан? Не дозвољава се свештенику да да печат дара Духа Светог крштенима. Али тада му се не дозвољава да крштава уопште; Нити да врши посао свештенства; Да га не сматраш половног него целосног, и да га сасвим избацујеш из клира. Свештенослужитељ владичанског тела и крви Христове и њима освећује (свете дарове) од раније крштене и миропомазане; Како да не може да миром освећује оне који се сада крштавају? Јереј крштава и приноси пречисти дар крштеном; како одузети оригиналност и печат од онога који је свршитељ очишћења? Одузимаш ли печат? Нити да му више дозволиш да буде служитељ дарова Божијих а ни неки да свештенослуже у овим даровима тако да твој свештеник који те уздиже неважећим речима некеме да покаже врховног епископа унутар хора саслужитеља.

8) Нису они били преступници закона само у овоме, него стигоше до самог врха зла. Осим тих јеретичких странпутица које помену смо, покушаше да упрљају (о како је зао ђаво) свети Символ вере, са страним мислима и неважећим речима и претераним безобразлуком, који је неприхватљив у основи свих саборских и васељенских одлука додајући новину да Свети Дух не проиходи само од Оца него и од Сина.

9) Ко икада чу такве речи изговорене, као те од увек јеретика? Која зла змија је извадила из њихових срца? Ко ће на крају да поднесе хришћана који врше тајне пред Светом Тројицом да призна два узрока, заиста да су Син и Свети Дух од Оца, Свети Дух опет од Сина и да расцепи једноначалство у двобоштву и да поцепа хришћанску теологију колико и грчка митологија, и блати достојанство надсуштствене и једноначалне Свете Тројице? Зашто да Свети Дух проиходи и од Сина? Јер ако је проихођење од Оца савршено (и она је савршена јер је Бог савршен од Бога савршеног), који разлог постоји да произилази и од Сина? И зашто? Ово би било бесмислено и ташто.

10) Јер још ако производи Дух од Сина као и од Оца зашто и Син да се не рађа од Духа као и од Оца? Тако да је све неблагочестиво за оне који су неблагочестиви и њихова мишљења и речи њихове и ништа да не остане у њима што се не усуђују речи.

11) Мисли и на оно друго. Јер ако разазнајемо у Светом Духу особеност да производи од Оца, такође разазнајемо Сину особину да се рађа од Оца, и прихватамо да произилази, као што мисли много говорљивост њихова, и од Сина Дух, дакле прихватамо да са више особина зависи Свети Дух од Оца него од Сина. Јер је заједничко и Оцу и Сину произхођење Светог Духа и од Оца и од Сина. А ако се више разликује Дух него Син онда ћемо прихватити да је ближи очинској суштини Син него Свети Дух. Тако ће да испадне опет Македонијева хула против Светог Духа, појављујући се као основа у њиховој замисли.

12) Јер наравно, ако је све заједничко између Оца и Сина, то јест и Светог Духа свакако су заједничка, као и имена Бог, Цар Господ, Створитељ, Сведржитељ, Надсуштаствени, Прости, Безобличан, Бестелесан, Невидљив и уопште сва остала својства. Ако је заједничко Оцу и Сину исхођење од обојице Светог Духа, онда и од самог себе и узрок истовремено и свршетак; ствар какву ни грчка митологија не прима.

13) Ако дакле признајемо само Светом Духу да има више различитих начела како нећемо сматрати да Свети Дух као многочлани који има почетак.

14) Јер још са овим што учинише у вези односа између Оца и Сина раздвајају са овим Светог Духа, уједињујући тако Оца у заједничку суштину са Сином, али не што се тиче неких особина него искључују Светог Духа од суштине њиховог родбинског својства.

15) Видиш, да су неправедно они добили хришћанско име и вероватно да лако изигравају многе; Производи Свети Дух и од Сина. Одакле си то чуо? Од којег еванђелисте имаш такво обавештење? Од којег синода је хула овог учења?

16) Господ и Бог наш каже: "Свети Дух који произилази од Оца";¹ Оци ове нове хуле, сматрају да Свети Дух произилази од Сина. Ко неће да затвори уши од овакве претеране хуле? Ова хула је противна Јеванђељу; противи се и Васељенским саборима; одбацује и блажене и Свете оце, Атанасија Великог, многоцељеног Григорија Богослова који је царска одежда Цркве, Василија Великог, златна уста Васељене, пучина мудрости

1) Јн 15: 26

праведно названог Златоусти. Зашто да наводим овога или онога? Ова хула и богоборачка јерес напада против свих светих пророка апостола, јерараха, мученика и против самих речи Христових.

17) Свети Дух производи ли од Сина? Које врсте произхођења? Исто исхођење или противно Очинству? Али то нису заједничка својства која једино карактеришу Свету Тројицу и њено постојање и поклоњење. Ако је противно ономе о чему се не слажу са нама што се тога тиче следбеници манихејаца и Маркиона, него предлажу опет ову богоборачку јерес против Оца и Сина?

18) Осим тога што рекосмо, ако је Син од Оца рођен, а Свети Дух исходи од Оца и Сина, неће се избећи да то окарактерисемо као помешаност која произилази из два узрока.

19) И још ако се Син рађа од Оца, а Свети Дух исходи од Оца и од Сина, који свршетак ће имати то јеретичко учење о Светом Духу, можда нешто друго производи из Њега? Требаће да дођемо до закључка, у складу са њиховим богопротивним мишљењем, да постоје не само три него четири ипостаси, вероватно у бескрај, јер четврта ипостас учиниће другу и она опет другу док не дођу до грчког многобоштва.

20) Осим овога што рекосмо неко може да помисли следеће, да, ако произхођење Светог Духа од Оца довршава узрок постојања, шта ће додати Светом Духу исхођење од Сина, кад је довољно Очинско произхођење за Његово постојање? Зато што се нико не би усудио да дође до неког другог закључка што се тиче суштине Божије, уколико она блажена и Божанствена природа је много удаљена од сваког двојства и мешања.

21) И без овог овога што рекосмо, све што није заједничко Сведржитељној и Суштаственој и Надприродној Тројици, припада само једном од три лица, и није произхођење Светог Духа заједничко свој Тројици, али је својство само једног од три лица, која од ова два дакле? Рећи ће да Свети Дух производи од Оца? Како се неће одрећи њиховог вољеног и новог јеретичког учења? Ако признају произхођење Светог Духа и од Сина зашто се не усудише да од почетка открију цело њихово богоборачко учење, што значи не само Сину приписују исхођење Светог Духа, него одузимају га од Оца? После овог наравно, замењујући, рођење са исхођењем и доћи ће на крају да причају чудновате ствари, да је Отац рођен од Сина а не Син од Оца; и тако ће стићи до тога да буду не само првенствени у јереси него и у лудости.

22) Пази дакле, одавде како се потврђује да је сасвим видљива хула и њихово безумно учење. Зато што, све што се назива и припада свесветој и Једноприродној и Једносуштинској Тројици, или је свима заједничко или припада само једној од три лица; а происхођење Светог Духа нити је заједничка особина, али није ни како они тврде, само својство једног, (нек се смилује на нас и нека се хула окрене на њихове главе); дакле не припада у целини Живоначелној и савршеној Тројици происхођење Светог Духа.

23) И мноштво других осим ових за које рекосмо могао би неко да им приговори контролишући њихово безбожничко мишљење, али карактер опште посланице не дозвољава да заузимају место нити да их помињемо. Због тога и ове које беху изговорене и за пример узете а на неким местима су написане и ако Бог хоће преконтролисаћемо детаљно и шире њихово учење на нашем заједничком скупу.

24) Ова безбожна учења они епископи таме (јер су себе окарактерисали као епископе) заједно са другим безакоњима посејаше у ону једноставну и новостворену нацију Бугара. Стиже и глас о овим догађајима у нашу унутрашњост, као кад неко види сопственим очима своју децу да се растржу, да се распарчавају од гмизваца и дивљих звери. Јер су толиким трудови и напори и знојем положени су за њихово поновно рођење и њихов духовни узраст, догодило се као да патимо од неиздрживе туге и несреће, као да губимо своју децу.

25) И толико плакасмо због тога догађаја и зло које нас снађе, колико се и радовасмо, кад их видесмо да се отарасише од њихове старе обмане.

26) Али њих ради плакасмо и плачемо и нећемо затворити очи наше да бих подигли од њиховог пада, нити ћемо пустити трепавицама нашим да куњају, док их не повратимо у Тело Господње, по могућности нашој.

27) Они дакле који су претече отпадништва, ђаволове слуге, криви због хиљаде смртних, јавни уништители, који растрзаше оно нежно и новостворено у побожној вери народа, су толиким и таквим растрзајима, ове варалице и богоборце осудисмо саборским и светим гласом; не одредисмо одлуку сада против њих, али од већ постојећих Васељенских сабора и апостолских установа открисмо већ изречену за њи осуду и објависмо свима опет већ познато.

28) Јер је природно и човеку да се не поправља толико много од претходних казни, него да се поправља од оних које сада види и печат осуде старих јеретика важи и за садашње. Јер они при

томе остају у њиховој вишеструкој обмани и удаљисмо их од сваког хришћанског пастирства. Зато и 64-ти канон светих апостола једну такву осуду одређује за оне који се држе поста у суботу.

29) "Ако се који клирик нађе да пости у дан недеље или суботе, (осим једне суботе) да буде свргнут; а ако је световњак да се одлучи"¹ и још 55. канон светог Васељенског VI - сабора каже отприлике следеће.

30) "Пошто смо добили обавештење да они који су у Риму посте унутар поста свете четрдесетнице, посте у суботе, противно предању црквене установе, Свети сабор налази за добро да објави да треба и Римска црква да се тачно држи канона који каже: "Ако се који клирик затече да пости у дан Господњи или у суботу, осим једне и једине суботе, нека буде свргнут; а ако је световњак нека се одлучи".²

31) Али и 4-ти канон Синода у Гангри каже следеће за оне који сматрају да брак треба избегавати: "Ако који тврди у погледу једног ожењеног презвитера, да не треба, кад такав свршава литургију, примати причешће од њега нека је анатема".³ Такође у VI -ти Васељенски сабор једногласно их осуђује, изражавајући се на следећи начин: "Јер је у Римској цркви примећено да важи као канон за оне који треба да се рукополажу као ђакони или у презвитера да пријаве да више немају додир са својим женама, ми следећи стари канон апостолске тачности и реда осуђујемо да треба да остану нераздовојени бракови презвитерских мужева који беху законити, да не развезују односе према својим супругама или да се ускраћују од законитог супружанства да буду заједно, као што је неко достојан да буде рукоположен у ђакона или ипођакона, не треба га спречавати да се рукоположи у тај степен, уколико саживи законски са својом женом; нити да се захтева од њега у време рукоположења да исповеди како ће се удаљити од законског суживота са својом супругом, да не дођемо до тога да упрљамо честитост брака који је озакоњен од Бога и би благословен Његовим присуством, јер и глас Јеванђеља каже: "Оно што Бог свеже, човек

1) Видети: Милаш Никодим, Правила Православне Цркве, књига I, Нови Сад 1895. године, стр. 136, Апостолско правило 66. у Крмчији, Пидал. и руск. књизи прав. налази се ово правило под 64. бројем. Исти канон се налази и у следећим Саборским одлукама: Ап. 51, 53; IV вас 16; Трул. 13, 55; анкир. 14; гангр. 18, 21; лаод. 29, 49, 51;

2) Видети: Исто, стр. 542, правило Св. VI Васељенског Сабора, Трулског, правило 55 (Ап. 66).

3) Исто, књига II, Нови Сад 1896. год. Свети трећи помесни сабор гангрски, правило 4, ст. 38 (Ап. 5; I Вас. 3; Трул. 13, 48; Гагр. 1, 9, 10; Картаг. 4).

да не разрешује"; и као што Апостол Павле учи, "Брак је честит у свему и законски заједнички живот"; и "свезан си свезом брака са женом не тражи разрешење". Ако се ко осуди устајући против апостолских канона, да буде ускраћен од свештенства, мислимо на презвитера или ђакона или ипођакона, од законског додира са својом женом и везе са њом, да буде свргнут. Слично томе ако неко од презвитера или ђакона отера жену под изговором побожности, да се одлучи; ако је упоран, да буде свргнут".

32) И за разрешење поста у првој недељи поста као и поновног миропомазања већ крштених и миропомазаних, мислим да је непотребно да наводимо каноне да би их осудили зато што само од себе ово излагање заобилази свако друго безбожно (јеретичко) учење.

33) Али још и хула на Светог Духа вероватно против целе Свете Тројице, где не изостаје претеривању, ако није ништа друго од тога што смо рекли, довољно је само да их осудимо на хиљаде анатема.

34) Сматрамо правилно да вас обавестимо о тим догађајима и да учинимо познатим у Господу братство ваше са овом вешћу у складу са старим обичајем цркве; и привољевамо вас и молимо да будете вољни саборци у осуђивању њихових неблагочестивих и безбожних поглавља; да не оставите поредак у предању, који нам предадоше да чувамо наши преци са тим што урадише; и са великом бригом и намером да изаберете и пошаљете с ваше стране неколико мештана, који ће вас заступати и бити украшени благочестивошћу и са светошћу мислима и делом; како би гангрону удаљили од цркве ову садашњу јерес која је тајно ушла; и оне који са махнитошћу посејаше толико семе зла у новостворени и новосаздани народ да их ишчупамо из корена и да их предамо огњу заједничком одлуком; у ону ватру која је предодређена проклетим као што одређују речи Господње.

35) И тако, удаљавањем јереси и појачавањем благочешћа, имамо добре наде да се врати новооглашени у Христа и новопросвећени бугарски народ у веру (православну). И не само тај народ замени претходну непобожност истинском вером у Христа, али и један други који од многих и много пута окарактерисан је као други што се тиче грубости и неправде, онај се зове народ Рос-а, који и против Византијске државе, кад су овладали онима око њих, са претераном надутошћу подигоше руке (за бој). Сада и они заменише безбожну веру коју раније имаше чистом и неупрљаном хришћанском побожношћу, пријатељски себе стављајући као житеља и представника, уместо да

нападају нас и да нас оплене. И унутар њих толико много распали се жеља ревносне вере, (Апостол Павле опет виче, "да је благословен Бог у све векове"), као и епископа и пастира да примају да се поздраве многе части и бриге и ревности хришћанска вера, (хришћанске догмате).

36) Са овим што је потврђено, са човекољубивом радошћу Божијом који хоће да сви људи спасу и познају истину, кад одбацише стару идололатријску веру и заменише је истинитом хришћанском вером, ако се подигне и ваше братство, да покаже намеру и сарадњу у сасецању и сагоревању штеточина (јеретика), верујемо са силом Господа Исуса Христа, истинитог Бога нашег, да ће се паства његова умножити још више и испуниће се пророчанство, да ("познаће ме сви, од малог до великог"), и ("и на целој земљи би проповедана реч") апостолског учења, "и до краја васељене речи њихове".

37) Треба дакле да примимо представнике које шаљете уместо вас, и представљају ваше свето и преподобно лице, вашу веродостојност, коју сте ви добили Светим Духом; као и за овако важне теме и за друге сличне овим имајући аутентичност апостолског учења да буду способни да говоре и без препрека да чине. Јер, из Италије опет нам је послана саборска посланица, пуна безпредметних оптужби које су бачене против њиховог епископа они који живи у Италији са много осуда и миријадама заклетви, да не надгледамо оне који се губе толико трагично и притискују се тешком тиранијом док постоји неправда према свештеним законима дотле се обарају све црквене свезе. И наравно из старине стигоше до ушију свих од монаха и презвитера који су дошли одатле (међу њима Василије и Зосима и Митрофан а заједно са њима и други, који плакаше због такве тираније (духовне) и мољаше сузама због одбране цркве); и наравно сада, као што раније рекох, опет нам послаше разноразне посланице из разних места отуда, пуне безбројног плача и трагедија; због свега тога у том малом писму донели смо изнесене тешкоће, сагласно са њиховом чашћу и молбом (мољаше са страшним заклетвама и преклињањима да учине познатим ова свима архијерејским и апостолским престолима, како би се иста прочитала), тако и за ове са скупа Светог и Васељенског у Христу сабора да се потврде са заједничким гласом сагласним са Богом и Синодским канонима истине и да се устали дубоки мир у црквама Христовим.

38) Јер на само вашу светост молимо за то, али већ су дошли представници и других архијерејских и апостолских престола, ишчекивајући да и други дођу после неког времена.

39) Даке, да се не приморава ваше у Господу братство са одлагањем или продужавањем времена да чекају много, знајући да ако због њиховог закашњења, који не треба да буде, деси се неки недостатак, неће их прекорити нико други, него и иста донеће сама себи прекор.

40) Сматрамо тачним да додамо и ово у писмима; Значи да се проповеда свој пуноћи ваше цркве да свети и 7-ми Васељенски сабор треба да се придружи и уброји у осалих шест Васељенских сабора. Јер до нас дође обавештење, да неке цркве које припадају у ваш апостолски престо, убрајају 6 Васељенских сабора и не познају седми; али и те које је потврдио тај сабор, више од било шта другог, прихватају са бригом и побожношћу, али није им познато да треба да је прогласе са амвона Цркве, као и друге, и наравно и она ће имати исти углед са њима свугде.

41) Зато што је и он срушио велику јерес, имајући саучеснике и истомишљенике у њиховом гласу послати од 4 архијерејска престола. Јер се налазио, као што је познато, од стране вашег апостолског престола, значи александријског, монах и презвитер Тома са својом пратњом; од Јерусалима и Антиохије Јован и његова пратња; а од старог Рима, Петар најпобожнији презвитер, и други Петар презвитер, монах и игуман манастира Светог Саве у Риму.

42) И кад се састаше сви они, заједно са нашим светим оцем и најсветијим и триблаженим мужем Тарасијем, ариепскопа Константинопоља, би сазван велики и Васељенски 7-ми сабор који сруши јерес иконобораца или Христорораца тријумфално; чији можда варварски и другоплемени народ Арапа заузме много места, те не беше лако да се пребаце до вас одлуке. Из тог узрока многима њене одлуке, иако се поштују и имају углед око себе, као што кажу али је непознато да њему припадају.

43) Треба даље, (као што рекосмо) да објавите и Свети Васељенски 7-ми сабор заједно са пре њега VI сабора. Јер ако то не урадите, пре свега неправду чините цркви Христовој, не одбацују такав велики сабор доћићете до тога да делите и расцепите свезу и додир са њима. Друго, дајете повод иконоборцима, које добро познајем, да вам је мрска њихова јерес као и других јеретика да отварају уста и узимају за право да кажу велике лажи, да њихова јерес није осуђена од Васељенског сабора него од само једног патријаршијског трона.

44) Због свега тога имамо част да вас посаветујемо и са синодским писмима и са свим другим синодским и црквеним разматрањима и разговорима да га уведете у ред и да га

поставите са Светих и Васељенских шест сабора, признајући га као 7-ог после оних, правећи увод за ове који треба да буду.

45) И Христос истинити Бог наш, први и велики Архијереј, који својевољно принесе себе као жртву за нас и даде своју крв као откуп за грехе наше, било би добро да да вашој архијерејској и часној глави да победите варварске народе који вас опкољавају, и да вам да да прођете животни пут у весељу и тишини и камо среће да уживате у неизрецивој радости и весељу небеског наследства, где је стално пребивалиште свих радосних и где не постоји ни бол ни уздисаји, ни туга, у Христовој близини истинитог Бога нашег; Њему припада слава и величанство у све векове. Амин.

Молимо се за вас по очинском дугу преподобних. Не престајте ни ви никад да се сећате наше осредњости.

Са грчког превео,
Панајо̄ӣс Васиљадис, постдипломац

ЛИТЕРАТУРА:

Посланица се налази у:

- 1) Καρμύρη Ιωάννου,
Τα δογματικά και συμβολικά μνημεία της ορθόδοξου καθολικής εκκλησίας,
Τομ. Ι,
Αθηναι 1960. (стр. 316-330)
- 2) Ρωμανίδου Ιωάννου,
Κείμενα δογματικής και συμβολικής θεολογίας της Ορθολικής Καθολικής
Εκκλησίας,
Τομ. ΙΙ,
Θεσσαλονίκη 1982. (стр. 170-187)
- 3) J.-P. MIGNE,
Patrologia Graeca,
Τομ. 102,
Αθηναι 1991. (прво издање Paris 1860. год.) (стр. 721-741)